

กฎสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ นายกรัฐมนตรีออกกฎสำนักนายกรัฐมนตรีไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๘๖ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘

ข้อ ๒ ลักษณะ ชนิด และประเภทของเครื่องแบบพิเศษข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีกับการแต่งเครื่องแบบ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎสำนักนายกรัฐมนตรีนี้

ภาค ๑

เครื่องแบบพิเศษข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีชาย

หมวด ๑

ชนิดของเครื่องแบบ

ข้อ ๓ เครื่องแบบพิเศษข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีชาย มี ๔ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติคอพับ ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อศาลสีขาวหรือหมวกแก๊ปทรงอ่อนสีกรมท่า

- (ข) เสื้อคอพับสีขาวหรือสีกรมท่า
 - (ค) กางเกงขายาวสีกรมท่า
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักสีดำ
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ
 - (ฉ) ถุงเท้าสีดำ
- (๒) เครื่องแบบปกคิชาวคอพับ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
 - (ข) เสื้อคอพับสีขาว
 - (ค) กางเกงขายาวสีขาว
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักสีขาว
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว
 - (ฉ) ถุงเท้าสีขาว
- (๓) เครื่องแบบปกคิชาวสำหรับผู้มีหน้าที่ประจำเรือยนต์เล็ก ประกอบด้วย
- (ก) หมวกกะลาสีสีขาว
 - (ข) เสื้อกะลาสีสีขาวและเสื้อซับในคอกลมสีขาวซึ่งมีผ้าผูกคอสีดำและสาย โยงมิด
- ประกอบด้วย
- (ค) กางเกงกะลาสีสีขาว
 - (ง) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ
 - (จ) ถุงเท้าสีดำ
- (๔) เครื่องแบบปกคิสีกรมท่าคอแบะ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงหม้อตาลสีขาว
 - (ข) เสื้อนอกคอแบะสีกรมท่า
 - (ค) กางเกงขายาวสีกรมท่า
 - (ง) เข็มขัดด้ายถักสีดำ
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ
 - (ฉ) ถุงเท้าสีดำ

หมวด ๒
ส่วนของเครื่องแบบ

ข้อ ๔ หมวด มี ๓ แบบ คือ

(๑) หมวดทรงหม้อตาลสีขาว มีเครื่องประกอบ ดังนี้

(ก) กะบัง ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ สำหรับข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๖ ถึงระดับ ๘ ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักด้วยด้ายทองหรือวัสดุเทียมด้ายทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๑ แถว สำหรับข้าราชการระดับ ๙ ขึ้นไป ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักด้วยด้ายทองหรือวัสดุเทียมด้ายทองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๒ แถว

(ข) สายรัดคางถักเป็นเกลียวเชือกด้วยด้ายทอง ปลายสายมีมุขโลหะสีทองคุณเป็นรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎขนาดเล็ก ติดอยู่ที่ริมขอบหมวกข้างละ ๑ คู่

(ค) ผ้าพันหมวก เป็นแถบสายถักสีดำ กว้าง ๔ เซนติเมตร

(ง) คราหน้าหมวก เป็นรูปสมอทำด้วยโลหะสีเงินภายใต้พระมหามงกุฎประดับด้วยช่อชัยพฤกษ์อยู่ภายใต้สมอปลายโค้งโอบขึ้นบนทั้งสองข้าง ข้างละ ๗ ใบ กว้าง ๕ เซนติเมตร สูง ๑.๕ เซนติเมตร ภายใต้พื้นวงกลมสีแดง พระมหามงกุฎปักด้วยด้ายเงินหรือวัสดุเทียมด้ายเงิน ช่อชัยพฤกษ์ปักด้วยด้ายทองหรือวัสดุเทียมด้ายทองบนพื้นสักหลาดสีดำ

(๒) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีกกรมท่า ทำด้วยผ้า ตอนหน้ามีกะบังสีเดียวกับหมวก สำหรับข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๖ ถึงระดับ ๘ ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักด้วยไหมสีเหลืองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๑ แถว สำหรับข้าราชการระดับ ๙ ขึ้นไป ที่ขอบโค้งของกะบังหมวกปักด้วยไหมสีเหลืองเป็นรูปช่อชัยพฤกษ์ ๒ แถว หน้าหมวกมีอักษร “กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี” ปักด้วยไหมสีเหลือง ตัวอักษรสูง ๑ เซนติเมตร ด้านล่างมีอักษร “คมนาคม” ปักด้วยไหมสีเงิน ตัวอักษรสูง ๑ เซนติเมตร อยู่ภายในกรอบส่วนโค้งฐานตรงขนาดความยาว ๘ เซนติเมตร ปักด้วยไหมสีเหลือง

(๓) หมวกกะลาสีสีขาว ทำด้วยผ้า ทรงคิง เชิงด้านหน้า กว้าง ๔.๘ เซนติเมตร เชิงด้านข้างและด้านหลัง กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร เพดานหมวกกว้างระหว่าง ๒๒.๑ เซนติเมตร ถึง ๒๓ เซนติเมตร ยาวระหว่าง ๒๒.๗ เซนติเมตร ถึง ๒๓.๘ เซนติเมตร และมีเครื่องประกอบ ดังนี้

(ก) สายรัดคาง ทำด้วยผ้าสีขาว กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร

(ข) แแถบหน้าหมวก ทำด้วยผ้าสีดำ กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีอักษร “กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี” สีทอง ปลายแแถบทั้งสองข้างติดชายเป็นรูปหางนกแกงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

การสวมหมวกให้สวมในโอกาสอันควร

ข้อ ๕ ผ้าผูกคอสีดำ รูปสามเหลี่ยมและพับมุมข้างหนึ่งเข้ากับด้านฐานอีกข้างหนึ่งให้ส่วนที่พับซ้อนกัน กว้าง ๖ เซนติเมตร ผูกชายทั้งสองข้างต่อกัน คล้องไว้ได้ปกหลังเสื้อ ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับอยู่ข้างหน้าตรงแนวอกเสื้อ โดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาวสำหรับผูกผ้าผูกคอ เป็นโบเหนือชายสุดผ้าผูกคอ ๖ เซนติเมตร

ข้อ ๖ สายโยงมิด ทำด้วยเชือกถักสีขาว ขนาดเส้นรอบวง ๑.๗ เซนติเมตร คล้องไว้ได้ปกหลังเสื้อ และอยู่บนผ้าผูกคอสีดำ โดยให้แผ่นถักรูปสี่เหลี่ยมลายขัดทับบนโบปลายสายสอดลงในกระเปาะเสื้อ

ข้อ ๗ เสื้อ มี ๔ แบบ คือ

(๑) เสื้อคอพับสีขาวหรือสีกรมท่า แขนยาวรัดข้อมือ มีคุมที่ข้อมือข้างละ ๑ คุม หรือแขนสั้น มีกระเปาะเย็บติดที่หน้าอกเสื้อข้างละ ๑ กระเปาะ กระเปาะเสื้อมีแถบอยู่ตรงกลางตามแนวตั้ง กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มุมกระเปาะเป็นรูปตัดพองาม มีโบปกกระเปาะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ปกกระเปาะไว้ชายกลางแหลมที่ปากกระเปาะทั้งสองข้างติดคุมข้างละ ๑ คุม สำหรับขัดโบปกกระเปาะตัวเสื้อผ่าอกตลอดแนว มีสabay กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ติดคุดตามแนวอกเสื้อ ๕ คุม ระยะห่างเท่าๆ กันพอสมควร ที่ไหล่เสื้อประดับอินทรีนูนสีเดียวกับเสื้อตามความยาวของบ่าเย็บติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอ ปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุดติดกับตัวเสื้อ

สำหรับเสื้อคอพับสีขาวในโอกาสอันควรให้ผูกผ้าพันคอสีกรมท่าเงื่อนกะลาสี

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเปาะบนซ้าย

(๒) เสื้อกะลาสีสีขาว เปิดคอเพียงอก มีผ้าปกหลังสีน้ำเงินรูปสี่เหลี่ยมมุมฉากมีแถบผ้าสีขาว กว้าง ๐.๔ เซนติเมตร จำนวน ๓ แถบ ตรึงรอบผืนผ้า ห่างจากขอบ ๐.๕ เซนติเมตร และเว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร แขนยาวรวบข้อมือ ชายเสื้อยาวปิดสะโพก ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายมีกระเปาะปะไม่มีปก ๑ กระเปาะ ได้คอเสื้อด้านหน้ามีแถบผ้าสีขาว ๒ ชาย ยาวชายละ ๒.๕ เซนติเมตร สำหรับผูกผ้าผูกคอ

(๓) เสื้อจับใบ ทำด้วยผ้าสีขาวคอกกลมเรียบ รอบวงคอขลิบด้วยแถบผ้าสีน้ำเงินดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร แขนยาวเพียงเหนือศอก

(๔) เสื้อนอกคอแบะสี่กรมท่า แขนยาวจรดข้อมือ คลบชายกว้างประมาณ ๑๐ เซนติเมตร มีคุมที่ข้อมือข้างละ ๓ คุม เรียงกันตามแนวคิง ระยะห่างกันพองาม คุมทำด้วยโลหะสีทองคุณเป็นรูปสมอ ภายใต้พระมหามงกุฏ มีกระเปาะเย็บติดที่หน้าอกเสื้อ และด้านล่างข้างละ ๒ กระเปาะ นุมกระเปาะเป็นรูปตัดพองาม มีใบปลกกระเปาะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ปลกกระเปาะไว้ชายกลางแหลม ที่ปากกระเปาะทั้งสองข้าง ติดคุมข้างละ ๑ คุม สำหรับขัดใบปลกกระเปาะ ตัวเสื้อผ่าอกตลอดตัว เสื้อไม่มีสาย ติดคุมตามแนวอกเสื้อ ๓ คุม ระยะห่างกันพอสสมควร ที่ไหล่เสื้อประดับอินทหรณูสีเดียวกับเสื้อตามความยาวของบ่าเย็บติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอปลาขมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุมติดกับตัวเสื้อ เมื่อสวมเสื้อนี้ให้ใช้เสื้อคอพับสีขาวแขนยาว ผูกผ้าพันคอสีกรมท่าเงื่อนกะลาสีประกอบด้วย โดยสวมไว้ชั้นในให้ติดเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปสมอบรรจุอยู่ในวงรีที่ปกเสื้อทั้งสองข้าง

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเปาะบนซ้ายด้วย

ข้อ ๔ กางเกง มี ๓ แบบ คือ

(๑) กางเกงขาบานสี่เหลี่ยมผืนผ้า ไม่พับปลายขา ปลายขาเย็บปิดค้ำคุม กว้างไม่น้อยกว่า ๒๒ เซนติเมตร และไม่เกิน ๒๖ เซนติเมตร ที่ขอบเอวมีห่วงสำหรับสอดเข็มขัดทำด้วยผ้าสีเดียวกับกางเกง กว้างไม่เกิน ๑ เซนติเมตร จำนวน ๗ ห่วง ที่แนวตะเข็บกางเกงด้านข้างมีกระเปาะเจาะข้างละ ๑ กระเปาะ ด้านหลังมีกระเปาะเจาะ ไม่มีปลก ๒ ข้าง ข้างละ ๑ กระเปาะ และจะมีคุมขัดปากกระเปาะด้วยหรือไม่มีก็ได้

(๒) กางเกงขายาวสีขาว มีลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขาขาวสี่กรมท่า

(๓) กางเกงกะลาสีสีขาว ผ่าเอวทั้งสองข้าง ขัดคุมข้างละ ๓ คุม หรือจะใช้zipแทนก็ได้ ที่ตะเข็บขวามีกระเปาะเจาะ ๑ กระเปาะ มีสายร่นที่เอว และขัดคุมข้างละ ๒ คุม ปลายขากว้างไม่น้อยกว่า ๒๓ เซนติเมตร และไม่เกิน ๒๗ เซนติเมตร

ข้อ ๕ เข็มขัด มี ๒ แบบ คือ

(๑) เข็มขัดด้ายถักสีดำ กว้าง ๓ เซนติเมตร หัวเข็มขัดเป็นรูปวงรี ภายในมีรูปสมออยู่ภายใต้พระมหามงกุฏ มีข้อซัพพฤกษ์มาลาล้อมรอบได้ขอบล่างมีแถบโค้งตามแนวรูปวงรี ปลายทั้งสองข้าง

เป็นรูปชายทรงสะบัดพลี๊วภายในมีอักษรว่า “กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี” ทำด้วยโลหะรมควัน รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าทางนอนปลายมน กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร ใช้เกี่ยวกันหรือแบบสอดครุ ไม่มีเข็มสำหรับสอดครุ

(๒) เข็มขัดค้ายัดักสีขาว มีลักษณะเช่นเดียวกับเข็มขัดค้ายัดักสีดำ เว้นแต่หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีเงิน

ข้อ ๑๐ รองเท้า ถุงเท้า มี ๒ แบบ คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ไม่มีลวดลาย ถุงเท้าดำ

(๒) รองเท้าหุ้มส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว มีลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าน้ำดำ ถุงเท้าขาว

ภาค ๒

เครื่องแบบพิเศษข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีหญิง

หมวด ๑

ชนิดของเครื่องแบบ

ข้อ ๑๑ เครื่องแบบพิเศษข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีหญิง มี ๓ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกคอกพับ ประกอบด้วย

(ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีขาวพับปีกสีดำ หรือหมวกแก๊ปทรงอ่อนสีกรมท่า

(ข) เสื้อคอกพับสีขาวหรือสีกรมท่า หรือเสื้อคอกพับปล่อยเอวสีขาวหรือเสื้อคอแบะ

ปล่อยเอวสีขาว

(ค) กางเกงขาขาวหรือกระโปรงสีกรมท่า

(ง) เข็มขัดค้ายัดักสีดำ

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือรัดส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ

(๒) เครื่องแบบปกคิขาวคอกพับ ประกอบด้วย

(ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีขาวพับปีกสีดำ

(ข) เสื้อคอแบะปล่อยเอวสีขาวหรือเสื้อคอกพับสีขาว

- (ค) กางเกงขาสั้นหรือกระโปรงสีขา
- (ง) เข็มขัดด้ายดักสีขาว
- (จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือรัดส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว
- (ฉ) ถุงเท้ายาวสีเนื้อ
- (๓) เครื่องแบบปกติสีกรมท่าคอแบะ ประกอบด้วย
 - (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีขาวพับปีกสีดำ
 - (ข) เสื้อนอกคอแบะสีกรมท่า
 - (ค) กระโปรงสีกรมท่า
 - (ง) เข็มขัดด้ายดักสีดำ
 - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือรัดส้นหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ

หมวด ๒

ส่วนของเครื่องแบบ

ข้อ ๑๒ หมวด มี ๒ แบบ คือ

(๑) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีขาวพับปีกสีดำ สายรัดคางสีทองมีปุ่มโลหะสีทองคุณรูปสมอ ภายใต้พระมหามงกุฎขนาดเล็ก ดัดที่ข้างหมวกข้างละ ๑ คู่ ผ้าพันหมวกสีดำ หน้าหมวกมีลักษณะเช่นเดียวกับข้อ ๔ (๑) (ง) ขนาดกว้าง ๘ เซนติเมตร สูง ๖.๕ เซนติเมตร

(๒) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีกรมท่า มีลักษณะเช่นเดียวกับข้อ ๔ (๒)

การสวมหมวกให้สวมในโอกาสอันควร

ข้อ ๑๓ เสื้อ มี ๕ แบบ คือ

(๑) เสื้อคอพับสีขาวหรือสีกรมท่า มีลักษณะเช่นเดียวกับข้อ ๘ (๑)

(๒) เสื้อคอพับสีขาว ผ่าอกตลอดตัวเสื้อ มีสาคกว้างประมาณ ๒.๕ เซนติเมตร แขนยาว รัดข้อมือ ขอบปลายแขนกว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร หรือแขนสั้นเหนือข้อศอกเล็กน้อยลดชาย กว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร เดินกึ่งด้านหน้าเสื้อต่อจากเส้นบ่า มีตะเข็บผ่านกลางอกยาวตลอดตัว ทั้งสองด้าน มีปุ่ม ๕ คู่ ด้านหลังจากเส้นคอบ่าหลัง มีตะเข็บผ่านตามตัวเสื้อทั้งสองด้านเช่นเดียวกับ

ด้านหน้า ที่ไหล่เสื้อประดับอินทรรฐสีเดียวกับเสื้อยาวตามความยาวของบ่าเย็บติดกับเสื้อเหนือบ่า ทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอปลายมนด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลาย ขัดคุมติดกับตัวเสื้อ การสวมสอดชายเสื้อไว้ในขอบกระโปรงหรือกางเกง

(๓) เสื้อคอพับปล่อยเอวสีขาว ผ่าอกตลอดตัวเสื้อ ไม่มีساب ด้านหน้ามีคิ้วตามساب มีคุม ๔ คุม แขนยาวหรือแขนสั้น คลบชายกว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร มีคิ้วหน้าหลังและมีเส้นแนวตะเข็บ เช่นเดียวกับข้อ ๑๓ (๒) ทั้งหน้าหลัง ความยาวของเสื้อให้คลุมสะโพกพองามที่ไหล่เสื้อประดับ อินทรรฐสีเดียวกับเสื้อยาวตามความยาวของบ่าเย็บติดกับเสื้อเหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุมติดกับตัวเสื้อ

(๔) เสื้อคอเบะปล่อยเอวสีขาว ผ่าอกตลอดตัวเสื้อ ไม่มีساب แขนยาวจรดข้อมือหรือแขนสั้น เหนือศอกเล็กน้อย คลบชายกว้างประมาณ ๕ เซนติเมตร ด้านหน้าเป็นคิ้วตามساب คุม ๓ คุม ต่อด้านหลัง และด้านหลังยาวตามตัว ที่ไหล่เสื้อประดับอินทรรฐสีเดียวกับเสื้อยาวตามความยาวของบ่าเย็บติดกับเสื้อ เหนือบ่าทั้งสองข้างจากไหล่ไปคอปลายมน ด้านไหล่กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๓ เซนติเมตร ตอนปลายขัดคุมติดกับตัวเสื้อ และมีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะเฉียงเล็กน้อย ไม่มีใบปกกระเป๋า

(๕) เสื้อนอกคอเบะสีกรมท่า มีลักษณะเช่นเดียวกับข้อ ๗ (๔)

การสวมตามข้อ ๑๓ (๓) และ (๔) ให้ปล่อยชายเสื้อทับกระโปรงหรือกางเกง

สำหรับข้อ ๑๓ (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) ในโอกาสอันควรให้ผูกผ้าผูกคอเป็นเงื่อนโบสีกรมท่า ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับแพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อ

เหนือกระเป๋ามนซ้ายด้วย

ข้อ ๑๔ กางเกง กระโปรง มี ๔ แบบ คือ

(๑) กางเกงขาสั้นสีกรมท่าหรือสีขาว มีลักษณะเช่นเดียวกับข้อ ๘ (๑)

(๒) กางเกงขาสั้นสีกรมท่าหรือสีขาว ขาดตรงไม่มีลวดลาย ขอบกางเกงกว้างประมาณ ๑ นิ้ว มีหรือไม่มีกระเป๋าก็ได้ มีzipด้านหน้าหรือด้านข้าง

(๓) กระโปรงสีกรมท่าหรือสีขาวยาวปิดเข่า ปลายบานเล็กน้อย

(๔) กระโปรงสีกรมท่าหรือสีขาว มีตะเข็บหน้า ๒ ตะเข็บ ตะเข็บหลัง ๒ ตะเข็บ ยาวครึ่งเข่า ปลายบานเล็กน้อย

ข้อ ๑๕ เข็มขัด มี ๒ แบบ คือ

(๑) เข็มขัดด้ายดักสีด้า มีลักษณะเช่นเดียวกับข้อ ๘ (๑)

(๒) เข็มขัดด้ายดักสีขาว มีลักษณะเช่นเดียวกับข้อ ๘ (๑)

โดยคาดทับขอบกระโปรงหรือกางเกง

ข้อ ๑๖ รองเท้า ถุงเท้า มี ๒ แบบ คือ

(๑) รองเท้าหุ้มส้นหรือรัดส้นหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำแบบปิดปลายเท้า ไม่มีลวดลาย ส้นสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร

(๒) รองเท้ามีลักษณะเช่นเดียวกับข้อ ๑๖ (๑) เว้นแต่เป็นสีขาว ถุงเท้ายาวสีเนื้อ

ภาค ๓

อินทรรูและเครื่องหมาย

ข้อ ๑๗ อินทรรู มีลักษณะอ่อนทำด้วยผ้าสักหลาดสีดำ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาว ๗.๕ เซนติเมตร มีเครื่องหมายแสดงระดับและตำแหน่งซึ่งให้คิดที่อินทรรู ดังนี้

ข้าราชการระดับ ๑๐ มีแถบไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทองกว้าง ๕ เซนติเมตร ตรึงตามยาว ด้านบนเต็มแผ่นอินทรรูทั้งสองข้าง และประดับด้วยพระมหามงกุฎมีรัศมีอยู่เหนือเสมอเดียว โอบล้อม ด้วยช่อชัยพฤกษ์ ทำด้วยโลหะสีเงินตรงกึ่งกลางอินทรรูทั้งสองข้าง

ข้าราชการระดับ ๙ มีแถบไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทองกว้าง ๕ เซนติเมตร ตรึงตามยาว ด้านบนเต็มแผ่นอินทรรูทั้งสองข้าง และประดับด้วยพระมหามงกุฎมีรัศมีอยู่เหนือเสมอเดียว ทำด้วย โลหะสีเงินตรงกึ่งกลางอินทรรูทั้งสองข้าง

ข้าราชการระดับ ๘ มีแถบไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทองกว้าง ๓ เซนติเมตร ติดทางด้าน อินทรรู ๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ขมวดเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลาง วงใน ๑ เซนติเมตร ติดเรียงต่อไปอีก ๑ แถบ และประดับพระมหามงกุฎมีรัศมีอยู่เหนือเสมอเดียว ทำด้วยโลหะสีเงินตรงกึ่งกลางระหว่างแถบล่างกับแถบบน

ข้าราชการระดับ ๗ มีแถบไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทองกว้าง ๓ เซนติเมตร ติดทางด้าน
อินทรรณู ๑ แถบ และแถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ขมวดเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลาง
วงใน ๑ เซนติเมตร ติดเรียงต่อไปอีก ๑ แถบ

ข้าราชการระดับ ๕ และระดับ ๖ มีแถบไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร
๔ แถบ โดยแถบที่สี่ขมวดเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการระดับ ๓ และระดับ ๔ มีแถบไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร
๓ แถบ โดยแถบที่สามขมวดเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการระดับ ๒ มีแถบไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ โดยแถบ
ที่สองขมวดเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร

ข้าราชการระดับ ๑ มีแถบไหมหรือวัตถุเทียมไหมสีทองกว้าง ๑ เซนติเมตร ขมวดเป็นรูป
สี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดวัดเส้นผ่าศูนย์กลางวงใน ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ

ข้าราชการตั้งแต่ระดับ ๑ ถึงระดับ ๘ การติดแถบดังกล่าวให้ติดตามขวางที่ด้านอินทรรณู
แถบแรกห่างจากด้านอินทรรณู ๓ มิลลิเมตร และแถบต่อไปเว้นระยะห่างกัน ๒ มิลลิเมตร

ให้ประดับอินทรรณูที่เสื้อเครื่องแบบทุกชนิด ยกเว้นเครื่องแบบสำหรับผู้มีหน้าที่ประจำเรือยนต์เล็ก

ข้อ ๑๘ ป้ายชื่อและตำแหน่ง ให้มีป้ายชื่อพื้นสีค่าขนาดกว้างไม่เกิน ๒.๕ เซนติเมตร
ยาวไม่เกิน ๑.๕ เซนติเมตร แสดงชื่อตัว ชื่อสกุล และชื่อตำแหน่งในการบริหารงานหรือชื่อตำแหน่ง
ในสายงาน ประดับที่อกเสื้อเหนือกระเป๋ายิบขวา

ภาค ๔

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๑๙ เครื่องแบบพิเศษของข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวิ แบบใดจะต้องแต่ง
ในโอกาสใด ให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวิกกำหนด

ข้อ ๒๐ ข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวิซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
หรือได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ ให้ประดับ
แพรแถบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่อกเสื้อเหนือกระเป๋ายิบซ้าย เว้นแต่เครื่องราชอิสริยาภรณ์มีกฎหมาย

กำหนดให้ระดับที่ออกเสื้อข้างขวาให้ติดแพรแถบที่ออกเสื้อเหนือกระเป๋านขวา ในกรณีที่มีแถบแพรหลายแถบให้ติดเรียงกันเป็นแถวยาวแถวละไม่เกิน ๕ แถบ

ข้อ ๒๑ ข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีซึ่งได้รับเครื่องหมายแสดงความสามารถหรือเข้มแข็งแสดงวิทยฐานะของสถาบันการศึกษาของทางราชการ ให้ประดับเครื่องหมายนั้นได้ตามที่กระทรวงนั้นกำหนด

ข้อ ๒๒ ให้กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีจัดให้มีหรือเขียนรูปตัวอย่างเครื่องแบบพิเศษนี้ขึ้นไว้เป็นมาตรฐานและสอดส่องควบคุมการแต่งเครื่องแบบให้เป็นไปตามกฎนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุง
เครื่องแบบพิเศษของข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี เนื่องจากได้มีการโอนกิจการ อำนาจหน้าที่
จากกรมเจ้าท่าเดิมและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการพาณิชยนาวีเดิมบางส่วนมาเป็นของกรมการขนส่ง
ทางน้ำและพาณิชยนาวี ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ และพระราชกฤษฎีกา
โอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง
กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับได้มีการเปลี่ยนเครื่องหมายราชการประจำกรมใหม่เพื่อให้
สอดคล้องกับชื่อใหม่ อีกทั้งภารกิจของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีมีหน้าที่ที่จะต้องปราบปราม
ผู้ละเมิดต่อกฎหมายในความรับผิดชอบ บางโอกาสการปฏิบัติหน้าที่จำเป็นที่จะต้องออกไปปฏิบัติงานในท้องที่
หรือจะต้องปฏิบัติงานในเรือซึ่งมีสภาพพื้นที่คับแคบ เครื่องแบบพิเศษเสื้อคอพับสีขาวจึงไม่เหมาะสมกับ
สภาพการทำงาน สมควรปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
ให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติภารกิจมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องออกกฎสำนักนายกรัฐมนตรี